

Resultat av kosthållstjänsternas kundenkät år 2024

Nämnden för lokaltjänster 11.12.2024 § 70

839/00.01.03/2024

Beredare	servicedirektör Johanna Tuppurainen fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Direktör för samhällsteknik Anna-Kaisa Kauppinen Nämnden för lokaltjänster beslutar anteckna resultaten från kosthållstjänsternas kundenkät för kännedom.
Behandling	Under diskussionen framställde ordförande Noora Piili följande begäran om utredning: Nämnden uppmanar bildningssektorn att utreda möjligheten att i enlighet med skolmatsrekommendationerna erbjuda mellanmål för elever vars skoldag fortsätter 3 h efter skolmåltiden. Dessutom uppmanas att utreda om måltidstiden kunde senareläggas så att skolmåltiderna inte börjar i skolorna före kl. 10.45. Enligt skolmatsrekommendationerna serveras skolmåltiderna kl. 11-12, men 10.45 är ännu en godtagbar tid. Marko Kari, Miisa Jeremejew, Elina Utriainen, Jani Kähkönen, Anneli Granström, Matilda Björkqvist och Jani Ekman understödde begäran om utredning. Ordföranden frågade och konstaterade att nämnden enhälligt understödde begäran om utredning. Byggchef Hanne Nylund anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 17.47. Servicedirektör Johanna Tuppurainen lämnade sammanträdet efter behandlingen av detta ärende kl. 18.07.
Beslut	Nämnden för lokaltjänster beslutade enligt förslaget. Dessutom uppmanar nämnden bildningssektorn att utreda möjligheten att i enlighet med skolmatsrekommendationerna erbjuda mellanmål för elever vars skoldag fortsätter 3 h efter skolmåltiden. Man uppmanar ytterligare att utreda om måltidstiden kunde senareläggas så att skolmåltiderna inte börjar i skolorna före kl. 10.45. Enligt skolmatsrekommendationerna serveras skolmåltiderna kl. 11-12, men 10.45 är ännu en godtagbar tid.
Redogörelse	Kosthållstjänsternas enkät om kundbelåtenhet genomfördes 30.10–13.10.2024 som en elektronisk Forms-enkät och på pappersblankett. Enkäten för barnen på daghemmen genomfördes dessutom på separat pappersblankett. Målet med enkäten var att ta reda på matgästernas åsikter om och erfarenheter av kosthållstjänsterna och måltiderna samt få utvecklingsidéer om förbättring av verksamheten. Man bad om svar av barn i dagvård, förskoleelever, grundskoleelever, gymnasiestuderande, vårdnadshavare och personal. I enkäten deltog sammanlagt 1026 svarande, av vilka 833 svarade elektroniskt. 66 % av de som svarade var grundskoleelever, 13 % personal, 7 % gymnasiestuderande, 5 % barn i dagvård och 2 %

förskoleelever. De som åt i daghemmen var i genomsnitt nöjdare med maten och kosthållstjänsterna än skoleleverna.

Den första frågan var i vilken enhet den svarande äter och vilken kundgrupp hen representerar. Det kom svar från alla skolor och daghem, om än i mycket varierande mängd. Eleverna och studerandena tillfrågades om de deltar i skolmåltiderna och om inte orsaker till detta. 82 % deltog dagligen, 14 % några gånger om veckan, under 1 % en gång per vecka, 3 % mer sällan än en gång per vecka och 1 % aldrig.

Eleverna och studerandena tillfrågades också orsaker till att de inte deltar i skolmåltiderna. Svaren visade att 39 % ansåg att maten inte var god, 17 % ansåg köerna vara för långa, 14 % upplevde matsalen vara otrevlig, 10 % ansåg att det var för kort tid för mat (under 30 min), 7 % ansåg att de ännu inte var hungriga och att måltiden är för tidig, och 12 % uppgav andra orsaker, så som aptitlöshet, brist på sittplatser, kamraterna går någon annanstans, alltför lite mat, brist på näringsvärde, tillsatsämnen, för lite kött eller frånvaro från skolan.

Alla svarande tillfrågades hur ofta de tyckte om den måltid som de åt. Resultaten var följande: 17 % tyckte nästan alltid om maten, 47 % ofta, 32 % sällan och 3 % aldrig. Man frågade de svarande också om önskemål om vilka rätter de vill lägga till på matsedeln och vilka de vill stryka. Svaren varierade mellan kundgrupperna, särskilt när det gäller vegetabiliska rätter, sallader och traditionella "delikatesser". De vuxna önskade och berömde mångsidiga vegetariska rätter, sallader och soppor och önskade färre delikatesser, så som korv, wraps, spenatplättar och fiskpinnar. Eleverna önskade för sin del färre vegetariska rätter, soppor och fiskrätter och mera köträtter och delikatesser, så som hamburgare, kebab, pizza, korvrätter, kycklingnuggets, sushi och pommes frites.

78 % av de som svarade ansåg att kosthållstjänsternas personal var vänlig och tjänstvillig. På frågan "vilket vitsord skulle du ge kosthållstjänsterna i sin helhet" bedömde 16 % att helheten är utmärkt (4), 57 % bra (3), 22 % försvarlig (2) och 5 % dålig (1).

Det kom mångsidigt med önskemål och utvecklingsförslag. Utöver olika matönskemål önskade man bl.a. förbättringar i måltidstiderna och måltidslokalerna, större portioner särskilt på styckrättsdagar och mångsidigare specialdietportioner.

Enkätresultaten ger kosthållstjänsterna värdefull information och resultaten utnyttjas i utvecklingen av verksamheten och i planeringen av matsedeln. De mest populära rätterna är mycket lika vjäre år, liksom även de mest hatade rätterna. Det är viktigt att förstå att det inte är möjligt att uppfylla alla önskemål om maten, eftersom skol- och daghemskosten ska vara näringsmässigt fullvärdig, stämma överens med näringsrekommendationerna och leda till rätta matvanor.

De nya nationella näringsrekommendationerna, som publicerades i november 2024, styr i allt högre grad mot en mer vegetarisk kost och minskning av kött. I de nya näringsrekommendationerna beaktas förutom hälsan också matens inverkan på miljön. Den offentliga kosthållsaktören ska i sin verksamhet beakta näringsrekommendationerna, och en förändring i de nuvarande matvanorna och en förankring närmare rekommendationen kräver en attitydförändring, förståelse, samarbete och tid av andra. Matpedagogikens roll bör inte underskattas, och den börjar redan hemma och fortsätter från småbarnspedagogiken till grundskolan och till andra stadiet.

